

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра економіки та природокористування

СИЛАБУС
Вибіркової навчальної дисципліни
МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА
підготовки магістра
галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальності 051 Економіка
освітньо-професійної програми: Економіка довкілля і природних ресурсів

Силабус нормативної навчальної дисципліни підготовки магістра галузі 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 051 Економіка, освітньо-професійної програми Економіка довкілля і природних ресурсів

Розробник: Павлова Олена, завідувач кафедри економіки та природокористування, д.е.н., професор

Гарант освітньо-професійної
програми

Економіка довкілля і природних ресурсів

Костянтин Павлов

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри економіки та природокористування

протокол №1 від 27.08.2021 р.

Завідувач кафедри
економіки та природокористування

Олена ПАВЛОВА

© Павлова Олена, 2021 р.

I. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	05 Соціальні та поведінкові науки 051 Економіка, Економіка довкілля та природокористування, Магістр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 2021 / 2022
		Семестр 2
		Лекції 20 год.
ІНДЗ: немає		Практичні 20 год.
		Самостійна робота 72 год.
		Консультації 8 год.
		Форма контролю:залік

II. Інформація про викладача

Павлова Олена Миколаївна – д. е. н., професор, завідувач кафедри економіки та природокористування

Контактна інформація – +380985038484, E-mail: pavlova.olena@vnu.edu.ua

Дні занять розміщено на: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис дисципліни

1.Анотація курсу. Міжнародна економіка набуває особливої актуальності в умовах поглиблення інтернаціоналізації товарних і фінансових ринків, посилення взаємозв'язку та взаємозалежності національних економік, що все більше впливає на розвиток кожної окремої країни. Успіх підприємства на міжнародних ринках безумовно потребує знань особливостей формування економічних відносин між країнами, провідних тенденцій у функціонуванні світового господарства.

2.Мета і завдання навчальної дисципліни – формування системи знань, умінь і практичних навичок щодо теоретичних засад та методико-практичного інструментарію міжнародних економічних відносин.

Вивчення сутності міжнародної економічної системи та закономірностей її розвитку, методів аналізу політико-правового, економічного, соціально-культурного середовища та інфраструктури міжнародної економічної діяльності; набуття знань про регулювання міжнародних економічних відносин, міжнародну валютну систему, методологію міжнародних розрахунків, процеси міжнародної економічної інтеграції; набуття вмінь використовувати одержані знання у практичній зовнішньоекономічній діяльності України.

3.Результати навчання (Компетентності)

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК2.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3.Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК4.Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК5. Здатність працювати в команді.

- ЗК6.Здатність розробляти та управляти проєктами.
- ЗК7.Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК8.Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

Фахові компетентності

- СК1.Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.
- СК2.Здатність до професійної комунікації в сфері економіки іноземною мовою.
- СК3.Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.
- СК4.Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.
- СК5.Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку.
- СК6.Здатність формувати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.
- СК7.Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.
- СК8.Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.
- СК9.Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проєктів у соціально-економічній сфері.
- СК10.Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.

Програмні результати навчання

- ПР1.Формувати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.
- ПР2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.
- ПР3. Вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово.
- ПР4. Розробляти соціально-економічні проєкти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.
- ПР5. Дотримуватися принципів академічної доброчесності.
6. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді.
- ПР7.Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.
- ПР8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.
- ПР9.Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.
- ПР10. Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами.
- ПР11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.
- ПР12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.

ПР13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

ПР14. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього		Лек.	Практ.	Сам. роб.	Ко нс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи маркетингу							
Тема 1. Предмет і завдання дисципліни “Світове господарство і міжнародні економічні відносини”	12		2	2	10		усне опитування. 4 бали
Тема 2. Світове господарство та особливості його розвитку	12		2	2	10	1	усне опитування. 4 бали
Тема 3. Міжнародний поділ праці – матеріальна основа світового господарства	12		2	2	10		усне опитування, ситуаційні завдання. 2 бали
Тема 4. Міжнародна торгівля як провідна форма міжнародних економічних відносин	12		2	2	10	1	усне опитування, ситуаційні завдання. 2 бали
Разом за модулем 1	48		8	12	40	2	max 16 балів
Змістовий модуль 2. Комплекс маркетингу на підприємстві							
Тема 5 Міжнародна інвестиційна діяльність і виробниче співробітництво	12		2	2	10	1	усне опитування, ситуаційні завдання. 4 бали
Тема 6. Міжнародна міграція робочої сили	12		2	2	5	1	усне опитування, ситуаційні завдання. 4 бали
Тема 7. Світова валютна система. Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини	12		2	2	4	1	усне опитування, ситуаційні завдання. 4 бали
Тема 8. Міжнародна економічна інтеграція	12		2	2	5	1	усне опитування, ситуаційні

							завдання. 4 бали
Тема 9. Міжнародні економічні організації у багатосторонньому економічному співробітництві і регулюванні міжнародних економічних відносин	12		2	2	4	1	усне опитування, ситуаційні завдання. 4 бали
Тема 10. Економічна єдність світу і глобальні проблеми міжнародних економічних відносин	12		2	2	4	1	усне опитування, ситуаційні завдання. 4 бали
Разом за модулем 2	72		12	20	32	6	max 24 бали
Види підсумкових робіт (за потреби, на розсуд викладача, кафедри)							Бал
Модульна контрольна робота							max 60 балів
Всього годин / Балів	120		20	20	72	8	max 100 балів

5. Завдання для самостійного опрацювання

У процесі виконання самостійної роботи студент, використовуючи знання теоретичного матеріалу та набуті прикладні навички за фахом, має продемонструвати здібності до науково-дослідної роботи і вміння творчо мислити та вирішувати актуальні науково-прикладні завдання. Метою самостійної роботи є набуття студентами практичних навичок щодо засвоєння знань з теорії розвитку інфраструктури товарного ринку, управління діяльністю підприємства в галузі просування, зберігання та продажу товарів і послуг, забезпечення потреб споживачів.

Для виконання роботи студент обирає та опрацьовує теоретичне питання.

Теми самостійної роботи

1. Національна валютна система її функції та елементи.
2. Що таке інтернаціоналізація господарських зв'язків? Як ви розумієте інтернаціоналізацію на макрорівні і мікрорівні.
3. Похідні фінансові інструменти (деривативи).
4. Світова валютна система її головна задача та елементи.
5. Екстернальний та інтернальний шляхи інтернаціоналізації. Транснаціоналізація.
6. Що таке міжнародний рух капіталу. Які причини вивозу капіталу?
7. Що таке національна валюта, валютний курс і валютний паритет, іноземна валюта, світові гроші?
8. Світовий ринок та його основні риси.
9. Міжнародний рух капіталу та його наслідки для країн експортерів та країн імпортерів капіталу.
10. Що таке міжнародна рахункова одиниця, резервна валюта?
11. Світове господарство. Характерні риси сучасного світового господарства.
12. Класифікація форм міжнародного руху капіталу.
13. Що таке конвертованість валюти?
14. Міжнародна економіка та її основні ознаки.
15. Дайте визначення основних понять в галузі прямих інвестицій (пряма зарубіжна інвестиція, підприємство з прямими зарубіжними інвестиціями, прямий інвестор)

16. Розкрити зміст поняття міжнародна валютна ліквідність.
17. Розкрити зміст понять “відкрита економіка” та “автаркія”. Переваги відкритої економіки.
26. Дайте визначення поняттям “транснаціональна корпорація”, афілійовані компанії, дочірнє підприємство, асоційоване підприємство, філія.
18. Еволюція світової валютної системи. Охарактеризувати систему золотого стандарту.
19. Показники відкритості економіки.
20. Назвіть основні причини виникнення ТНК.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента Відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і семінарські заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідувати заняття. Допускається 1 пропуск з поважних причин, який не впливатиме на систему оцінювання. Про відсутність з поважних причин доводити до відома викладача заздалегідь. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу. У будь-якому випадку студенти зобов’язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

Політика щодо академічної доброчесності Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика щодо дедлайнів та перескладання Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 0,5 бали). Обов’язковою є присутність студента на модульному та підсумковому контролях. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин. Системно і регулярно переглядати лекційний матеріал, працювати з навчальною та науковою літературою. Здавати самостійні роботи та завдання у визначені терміни. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем у друкованому або електронному вигляді виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового семестрового контролю є екзамен, який передбачає оцінювання засвоєного студентами навчального матеріалу з навчальної дисципліни, на підставі результатів поточного контролю і модульних контрольних робіт.

Перелік питань на екзамен

1. Міжнародна економічна система: сутність та структура.
2. Що таке світовий фінансовий ринок? Функції світового фінансового ринку.
3. Що таке міжнародні валютні відносини?
4. Міжнародна економічна діяльність, її суб’єкти та форми.
5. Структура світового фінансового ринку.
6. Що таке валютна система?
7. Середовище міжнародної економічної діяльності: структуризація та особливості.
8. Види забор’язань на міжнародному ринку цінних паперів.
9. Національна валютна система її функції та елементи.
10. Що таке інтернаціоналізація господарських зв’язків? Як ви розумієте інтернаціоналізацію на макрорівні і мікрорівні.
11. Похідні фінансові інструменти (деривативи).
12. Світова валютна система її головна задача та елементи.
13. Екстернальний та інтернальний шляхи інтернаціоналізації. Транснаціоналізація.
14. Що таке міжнародний рух капіталу. Які причини вивозу капіталу?

15. Що таке національна валюта, валютний курс і валютний паритет, іноземна валюта, світові гроші?
16. Світовий ринок та його основні риси.
17. Міжнародний рух капіталу та його наслідки для країн експортерів та країн імпортерів капіталу.
18. Що таке міжнародна рахункова одиниця, резервна валюта?
19. Світове господарство. Характерні риси сучасного світового господарства.
20. Класифікація форм міжнародного руху капіталу.
21. Що таке конвертованість валюти?
22. Міжнародна економіка та її основні ознаки.
23. Дайте визначення основних понять в галузі прямих інвестицій (пряма зарубіжна інвестиція, підприємство з прямими зарубіжними інвестиціями, прямий інвестор)
24. Розкрити зміст поняття міжнародна валютна ліквідність.
25. Розкрити зміст понять “відкрита економіка” та “автаркія”. Переваги відкритої економіки.
26. Дайте визначення поняттям “транснаціональна корпорація”, афілійовані компанії, дочірнє підприємство, асоційоване підприємство, філія.
27. Еволюція світової валютної системи. Охарактеризувати систему золотого стандарту.
28. Показники відкритості економіки.
29. Назвіть основні причини виникнення ТНК.
30. Еволюція світової валютної системи. Охарактеризувати Бреттон-Вудську валютну систему.
31. Суспільний поділ праці і міжнародний поділ праці.
32. Які сучасні концепції ТНК ви знаєте? Розкрийте їх зміст.
33. Еволюція світової валютної системи. Охарактеризувати Ямайську валютну систему.
34. Сутність міжнародної спеціалізації виробництва.
35. Назвіть основні мотиви прямого закордонного інвестування ТНК. Які економічні детермінанти приймаючих країн ви знаєте?
36. Що таке валютні ринки і які їх функції?
37. Сутність міжнародного кооперування виробництва.
38. Що таке портфельні інвестиції і які основні види цінних паперів, в які здійснюються портфельні інвестиції?
39. Що таке операції “своп” та валютний арбітраж. Що таке опціон та його види?
40. Групи країн у міжнародній економіці.
41. Що таке світовий ринок позичкових капіталів та його структура?
42. В чому відмінність форвардних валютних контрактів від ф’ючерсних?
43. Розвинуті країни та їх роль у світовій економіці.
44. Міжнародний кредит та його принципи і функції.
45. Що таке міжнародні розрахунки, форми та особливості зовнішньоекономічних розрахунків.
46. Спільні риси країн, що розвиваються.
47. Класифікація форм міжнародного кредиту.
48. Документарний акредитив.
49. Сутність “периферійного капіталізму” у країнах, що розвиваються.
50. Що показує індекс транснаціональності і як він розраховується ?
51. Документарне інкасо.
52. Дві моделі “нових індустріальних країн”.
53. Що таке трансфертні ціни та цілі їх застосування?
54. Банківський переказ. Розрахунки за відкритим рахунком.
55. Міжнародна економічна діяльність.
56. Світовий ринок праці.
57. Платіжний баланс країни та його структура.
58. Форми міжнародної економічної діяльності

59. Міжнародна міграція. Міжнародна міграція робочої сили та її причини.
60. Фактори, що впливають на платіжний баланс.
61. Міжнародна торгівля в системі МЕВ. Експорт, імпорт, торговельне сальдо, торговельний обіг.
62. Направлення міжнародної міграції робочої сили.
63. Міжнародна економічна інтеграція. Визначення та передумови інтеграції
64. Теорії міжнародної торгівлі. Меркантилізм.
65. Фактори, що впливають на міжнародну міграцію робочої сили .
66. Цілі міжнародної економічної інтеграції.

VI. Шкала оцінювання

Оцінювання:	
Види оцінювання	Бал
Практичні заняття	40
Модуль 1 (теми 1-5) – теоретичні питання	30
Модуль 2 (теми 6-10) – теоретичні питання	30
Залік (теми 1-10) – теоретичні завдання	60
Загальна сума	100
Шкала оцінювання:	
Бали	Зміст
90-100	Зараховано
82-89	
75-81	
67-74	
60-66	
1-59	Незараховано

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Павлова О.М. Мікроекономіка: методичні вказівки до практичних занять. Луцьк. ВНУ імені Лесі Українки, 2020. 74 с.
2. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник у 2 кн. / за ред. С.М. Панчишина, П.І. Островерха. 4-ге видання, виправлене та доповнене. Львів: Априорі, 2020. Кн. 1: Вступ до макроекономіки. Макроекономіка. 648 с. ISBN 978-617-629-538-9.
3. Козик В. В. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / Козик В. В., Панкова Л. А., Даниленко Н. Б. – К.: Знання, 2011. – 470 с.
4. Міжнародна економіка [текст] : навч. посіб. / За ред. Г. Е. Гронтковської/ Г. Е. Гронтковська, О. І. Ряба, А. М. Венцурик, О. І. Красновська. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 384 с. – С. 123-146.
5. Krugman P. International Economics: Theory and Policy, 10th Edition / Paul R. Krugman, Maurice Obstfeld, Marc Melitz. – Instock : Prentice Hall, – 2014. – 360 p.
6. Pugel, Thomas A. International Economics / Thomas A. Pugel. — Sixteenth edition. – New York: McGraw-Hill Education, 2016. – 766 p.